

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 3.10. 2002 r.

35754

RPO-407258-III/02/AS

Pan
Prof. dr Jerzy Hausner
Minister Pracy i Polityki Społecznej

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z napływającymi do mnie skargami dotyczącymi tzw. cząstkowych rent i emerytur przyznawanych na podstawie umów o ubezpieczeniu społecznym, zawartych z Bułgarią, Czechosłowacją, Jugosławią oraz Węgrami, chciałbym ponownie zainteresować Pana Ministra tym problemem.

Sprawa podjęcia tego problemu była przedmiotem wymiany poglądów między nami od początku br. W odpowiedzi z dnia 28 lutego br. (BDG.I.077-11-02) zawarte jest stanowisko, że zmiana postanowień umów, przewidująca możliwość przyznania świadczeń emerytalno-rentowych tylko na podstawie okresów ubezpieczenia społecznego w jednym państwie, jeżeli byłby on wystarczający do ich przyznania bez konieczności uwzględnienia okresów przebytych w drugim państwie, może nastąpić na drodze wynegocjowania nowych umów. Niestety ze względu na długą i skomplikowaną procedurę przewidzianą dla zawarcia lub zmiany ratyfikowanej umowy międzypaństwowej, a także przyjęte priorytety nie jest to obecnie możliwe. Stanowisko to zostało podtrzymane w odpowiedzi z dnia 29 lipca br. (BDG.I.077-89/02).

Wymienione wyżej dwustronne umowy przewidują obligatoryjne ustalanie świadczeń w wysokościach częściowych, odpowiadających okresom ubezpieczenia w poszczególnych krajach. Powoduje to w szczególności brak możliwości przyznania prawa do świadczenia w pełnej wysokości nawet wtedy, gdy ubezpieczeni posiadają nabyte w Polsce staż ubezpieczeniowy w wymiarze uprawniającym do emerytury lub renty, bez potrzeby uwzględniania okresu ubezpieczenia za granicą. W rezultacie wymiar ich

świadczeń częściowych jest niższy od tego, który mógłby ewentualnie przysługiwać z tytułu ubezpieczenia przebytego w Polsce. Budzi to uzasadnione niezadowolenie u świadczeniobiorców znajdujących się w takiej sytuacji i przeczy założeniom, które legły u podstaw zawarcia takich umów.

Poszukując możliwości zabezpieczenia interesów osób pobierających takie świadczenia uprzejmie proszę Pana Ministra o rozważenie propozycji wprowadzenia do naszego systemu takiego unormowania, które wprowadziłoby gwarancję pewnego minimalnego poziomu emerytury lub renty w taki sposób, aby suma dwóch części nie była niższa od wysokości świadczenia ustalonego wyłącznie na podstawie polskich przepisów.

Działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) uprzejmie proszę Pana Ministra o przedstawienie stanowiska wobec tej propozycji.

Z wyrazami szacunku

/-/